

prima instanță: G. Bivol
instanța de apel: D. Manole, Șt. Niță, A. Bostan

dosarul nr. 2ra-1603/16

Î N C H E I E R E

13 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Oleg Sternioală, Valentina Clevadi

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de societatea pe acțiuni „Moldasig”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Groapă Stanislav împotriva societății pe acțiuni „Moldasig”, intervenient accesoriu societatea cu răspundere limitată „Dicivitrans” privind încasarea despăgubirii de asigurare,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2016, prin care s-au respins apelurile declarate de societatea pe acțiuni „Moldasig” și Groapă Stanislav, fiind menținută hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 03 august 2015,

c o n s t a t ă

La 20 iulie 2012, Groapă Stanislav s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SA „Moldasig” privind încasarea despăgubirii de asigurare.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 31 ianuarie 2010 conducea mijlocul de transport de model „HYUNDAI ACCENT”, cu n/î B 2 LFU, care era în stare tehnică normală și se deplasa pe traseul Chișinău-Leușeni. La km 32+800 m a traseului descris, a fost tamponat frontal de către mijlocul de transport Mercedes Sprinter 212D, cu n/î C LO 594, condus de către Gheorghii Panco, iar ca rezultat al acestui impact, i-au fost cauzate vătămări corporale grave, fiind internat în Spitalul Clinic Municipal de Urgență, unde a suportat un șir de intervenții chirurgicale.

Pe cazul accidentului rutier produs, la 04 februarie 2010 organul de urmărire penală a dispus pornirea urmăririi penale în baza prevederilor art. 264 alin. (3) lit. a) Cod Penal.

Conform materialelor cauzei penale, ca bănuît în săvârșirea infracțiunii, a fost recunoscut Panco Gheorghii, care în procesul exercitării urmăririi penale și-recunoscut vina și a încheiat un acord de recunoaștere a vinovăției. Ulterior, prin sentința Judecătorei Strășeni din 31 martie 2010, Panco Gheorghii a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) Cod Penal.

Menționează reclamantul că, din materialele cauzei penale se constată că, unitatea de transport condusă de Gheorghii Panco a fost asigurată la compania de asigurări „Moldasig” în temeiul contractului de răspundere civilă nr. AG 0168407 din 28 ianuarie 2010, conform căruia a fost eliberată o poliță de asigurare în care era înscris Panco Gheorghii.

Consideră că, în situația în care în privința persoanei care a cauzat accidentul rutier a fost intentat un dosar penal, termenul de plată a despăgubirii de asigurare se va calcula din momentul în care sentința va deveni executorie.

Reclamantul s-a adresat companiei de asigurări cu o cerere prin care a solicitat achitarea despăgubirii de asigurare, însă nu a primit nici un răspuns.

Mai menționează reclamantul că, la 31 ianuarie 2010, în rezultatul accidentului rutier, a fost internat în cadrul Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă, fiind externat la 13 martie 2010. Ulterior, la 17 martie 2010 și pînă la 25 martie 2010, a urmat un tratament de reabilitare, deoarece starea de sănătate s-a acutizat.

În așa mod, a suportat cheltuieli de spitalizare în mărime de 4280 lei, cheltuieli pentru hrană 670,80 lei, cheltuieli pentru medicamente 9625,25 lei, cheltuieli pentru medicamente din urgență 2,67 lei, cheltuieli pentru materiale sanitare 521,08 lei, iar în total cheltuieli de 15097,33 lei.

De asemenea, în cele 41 de zile spitalizare, a suportat cheltuieli după cum urmează: cheltuieli pentru medicamente - 20824,48 lei, cheltuieli curente pentru hrană, igienă personală, de transport -1 0336,75 lei, cheltuieli pentru tratament și reabilitare - 68002,12 lei.

Suplimentar indică că, venitul net din activitatea de salariat exercitată și care nu a fost obținut pentru perioada lunilor ianuarie - martie 2010, a constituit suma de 116723,15 lei. Mai mult, după survenirea impactului, conform extraselor medicale, capacitatea de muncă s-a redus, deoarece a fost prescris un regim destul de riguros de tratament și reabilitare, iar ca consecință a pierdut un venit net pînă la etapa depunerii acțiunii în sumă de 35000 lei, sumă care reprezintă diferența de salariu pe care nu a primit-o.

Precizează reclamantul că, la moment necesită noi intervenții chirurgicale în vederea extragerii tuturor implantelor fixate și datorită maladiei care i-a fost provocată în rezultatul accidentului rutier, necesită de a fi operat într-un alt stat, iar costul operațiilor viitoare constituie peste 353880 lei.

În opinia sa, din contul companiei de asigurări SA „Moldasig” urmează a fi încasată și penalitatea în sumă de 110673 lei, dat fiind că la multiplele solicitări înaintate către companie cu privire la achitarea despăgubirii de asigurare, aceasta nu a reacționat în modul corespunzător și nu a definitivat dosarul de daune.

Solicită reclamantul, încasarea prejudiciului material în sumă de 819 863,80 lei, cauzat ca consecință a cazului asigurat, încasarea penalității în sumă de 110673 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 09 iulie 2014, în proces în calitate de intervenient accesoriu a fost atrasă SRL „Dicivitrans” (f.d.181 Vol. I).

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 03 august 2015, acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat de la SA „Moldasig” în beneficiul lui Groapă Stanislav despăgubirea de asigurare în mărime de 350 000 lei. S-a încasat de la SA „Moldasig” taxa de stat în mărime de 10 500 lei. În rest, pretențiile reclamantului au fost respinse ca neîntemeiate.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, SA „Moldasig” și Groapă Stanislav au contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2016 s-au respins apelurile declarate de SA „Moldasig” și Groapă Stanislav, fiind menținută hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 03 august 2015. Totodată, a fost încasat de la SA „Moldasig” în beneficiul lui Groapă Stanislav dobînda de întârziere pentru perioada 03.08.2015 – 12.04.2016 în sumă de 6 170 lei.

La 13 mai 2016, SA „Moldasig” a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea dispozițiilor judecătorești și emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu hotărîrile contestate, considerîndu-le neîntemeiate și ilegale prin faptul că au fost încălcate normele de drept material.

Recurentul a criticat hotărîrile judecătorești și sub aspectul că nu au fost constatate circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii.

Susține că, instanța de apel a încasat dobînda de întârziere în lipsa unei astfel de cereri.

Consideră că, SA „Moldasig” nu poate fi impusă să despăgubească prejudiciul cauzat, deoarece la momentul producerii accidentului nu exista un raport juridic valabil.

La fel, indică că, intimatul urma să prezinte probe concludente întru argumentarea poziției sale, însă acesta a prezentat în mare parte probe pentru recuperarea cheltuielilor care nu derivă din accidentul rutier.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la

concluzia că, recursul declarat de către SA,,Moldasig” urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SA,,Moldasig” este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că argumentele invocate de către recurent în cererea de recurs poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Colegiul reiterează că, conform articolului 13 din Convenția Europeană recursul trebuie să fie unul "efectiv", atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (*a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*). În același timp, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SA „Moldasig”, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către societatea pe acțiuni „Moldasig”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi